

Kontakty z Mediami
i Informacja

Sąd Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 49/17

Luksemburg, 10 maja 2017 r.

Wyrok w sprawie T-754/14
Michael Efler i in. / Komisja

Sąd Unii Europejskiej stwierdził nieważność decyzji Komisji w sprawie odmowy rejestracji proponowanej europejskiej inicjatywy obywatelskiej o nazwie „Stop TTIP”

Proponowana inicjatywa nie stanowi niedopuszczalnej ingerencji w przebieg procesu ustawodawczego, lecz uzasadnione wszczęcie demokratycznej debaty w odpowiednim czasie

W lipcu 2014 r. komitet obywatelski, do którego należał Michael Efler, przekazał Komisji wniosek o zarejestrowanie proponowanej europejskiej inicjatywy obywatelskiej¹ o nazwie „Stop TTIP”. Proponowana inicjatywa zwraca się w istocie do Komisji o zalecenie Radzie unieważnienia mandatu, udzielonego jej w celu negocjowania TTIP² i ostatecznie powstrzymania się od zawarcia CETA³.

Proponowana inicjatywa zmierza zatem do:

- uniemożliwienia TTIP oraz CETA, gdyż projekty umowy zawierają szereg problematycznych kwestii (procedury rozstrzygania sporów między inwestorami a państwami oraz przepisy dotyczące współpracy regulacyjnej zagrażające demokracji i państwu prawa),
- zapobieżenia temu, aby (i) nieprzejrzyste negocjacje nie doprowadziły do osłabienia zasad ochrony pracy, ochrony socjalnej, ochrony środowiska, ochrony życia prywatnego i ochrony konsumentów oraz aby (ii) usługi publiczne (np. zaopatrzenie w wodę) i kultura nie zostały poddane deregulacji oraz
- wspierania „odmiennej polityki handlowej i inwestycyjnej w Unii Europejskiej”.

Decyzją z dnia 10 września 2014 r.⁴ Komisja odmówiła zarejestrowania proponowanej inicjatywy. Zdaniem Komisji inicjatywa ta wykracza poza kompetencje Komisji, zgodnie z którymi może ona przedłożyć wniosek dotyczący unijnego *aktu prawnego w celu stosowania traktatów*.

Komitet obywatelski wniósł zatem skargę do Sądu Unii Europejskiej mającą na celu stwierdzenie nieważności decyzji Komisji.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Sąd uwzględnił skargę i stwierdził nieważność decyzji Komisji.

¹ Rozporządzenie w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej stanowi, że obywatele Unii w liczbie nie mniejszej niż milion, będący obywatelami znacznej liczby państw członkowskich, mogą podjąć inicjatywę zwrócenia się do Komisji o przedłożenie, w ramach jej uprawnień, odpowiedniego wniosku w sprawach, w odniesieniu do których zdaniem obywateli stosowanie traktatów wymaga aktu prawnego Unii. Przed rozpoczęciem zbierania wymaganej liczby podpisów organizatorzy europejskiej inicjatywy obywatelskiej rejestrują ją w Komisji, która bada w szczególności jej przedmiot i cele. Komisja może odmówić rejestracji inicjatywy, w szczególności gdy jej przedmiot wykracza w sposób oczywisty poza kompetencje Komisji w zakresie przedkładania wniosku dotyczącego unijnego aktu prawnego w celu wprowadzenia w życie traktatów.

² Decyzją z dnia 14 czerwca 2013 r. Rada upoważniła Komisję do wszczęcia negocjacji ze Stanami Zjednoczonymi w celu zawarcia umowy o wolnym handlu, zatytułowanej następnie „Transatlantyckim partnerstwem handlowo-inwestycyjnym” (w języku angielskim „Transatlantic Trade and Investment Partnership” lub „TTIP”).

³ Decyzją z dnia 27 kwietnia 2009 r. Rada upoważniła Komisję do wszczęcia negocjacji z Kanadą w celu zawarcia umowy o wolnym handlu, zatytułowanej następnie „Kompleksową umową gospodarczo-handlową” (w języku angielskim „Comprehensive Economic and Trade Agreement”, lub „CETA”).

⁴ Decyzja C(2014) 6501.

Sąd odrzucił bronioną przez Komisję tezę, zgodnie z którą decyzja o cofnięciu jej upoważnienia do wszczęcia negocjacji w celu zawarcia TTIP nie może być przedmiotem europejskiej inicjatywy obywatelskiej. Zdaniem Komisji taka decyzja nie jest objęta pojęciem „aktu prawnego”, gdyż samo upoważnienie nie jest objęte tym pojęciem ze względu na jego przygotowawczy charakter i brak skutków prawnych wobec osób trzecich.

W tym względzie Sąd zauważył w szczególności, że zasada demokracji, która należy do podstawowych wartości, na których oparta jest Unia jak też cel, do realizacji którego dążą europejskie inicjatywy obywatelskie (to znaczy usprawnienie demokratycznego funkcjonowania Unii poprzez przyznanie każdemu obywatelowi prawa do uczestnictwa w życiu demokratycznym) nakazują przyjęcie wykładni pojęcia aktu prawnego jako obejmującego akty prawne takie jak decyzja o wszczęciu negocjacji w celu zawarcia umowy międzynarodowej, która (tak jak TTIP i CETA) zmierza bezsprzecznie do zmiany porządku prawnego Unii.

Sąd stwierdził ponadto, że nic nie uzasadnia wykluczenia z tej demokratycznej debaty aktów prawnych dążących do cofnięcia decyzji zezwalającej na wszczęcie negocjacji w celu zawarcia umowy międzynarodowej, jak też aktów mających na celu uniemożliwienie podpisania i zawarcia takiej umowy.

Sąd odrzucił argument Komisji, że akty, których dotyczy odnośna proponowana inicjatywa prowadziłyby do niedopuszczalnej ingerencji w przebieg toczącego się procesu prawodawczego. Celem, do realizacji którego dąży europejska inicjatywa obywatelska, jest bowiem umożliwienie obywatelom Unii szerszego udziału w życiu demokratycznym Unii, w szczególności poprzez szczegółowe przedstawienie Komisji kwestii podniesionych przez inicjatywę, zwrócenie się do tej instytucji o przedłożenie wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii – stosownie do okoliczności, po uprzednim przedstawieniu inicjatywy w ramach publicznego wysłuchania w Parlamencie – i w rezultacie, wszczęcie demokratycznej debaty bez konieczności czekania na przyjęcie aktu prawnego, do którego zmiany lub wycofania dąży się ostatecznie.

Przyznanie takiej możliwości nie stanowi również naruszenia zasady równowagi instytucjonalnej, gdyż to Komisja podejmuje decyzję, czy pozytywie rozpatrzy wniosek dotyczący europejskiej inicjatywy obywatelskiej, która została zarejestrowana i uzyskała wymaganą liczbę podpisów, przedstawiając komunikat zawierający prawne i polityczne wnioski dotyczące inicjatywy, informacje na temat ewentualnych działań, jakie zamierza podjąć oraz uzasadnienie podjęcia lub niepodjęcia tych działań.

Zdaniem Sądu nic nie stoi na przeszkodzie temu, aby ewentualne działania, jakie zamierza podjąć Komisja, obejmowały skierowany do Rady wniosek o przyjęcie przez nią aktów, których dotyczy odnośna proponowana inicjatywa. Wbrew twierdzeniom Komisji, nic nie sprzeciwia się temu, aby stosownie do okoliczności instytucje Unii wynegocjowały i zawarły nowe propozycje transatlantyckich umów o wolnym handlu w wyniku przyjęcia przez Radę aktów będących przedmiotem tej proponowanej inicjatywy.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje europejskie oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106